

ZAGREBAČKA BURZA U 2022. GODINI

RIJEČ UPRAVE

U ovom trenutku teško je i zamisliti da smo s 2022. godinom bili ušli u treću godinu pandemije, s najvećim globalnim valom COVID-19 slučajeva od pojave novog virusa, kao i činjenicu da WHO i dalje nije proglašio kraj pandemije.

Ipak, sva ta zbivanja koja su nas okupirala praktički nekoliko godina pala su u drugi plan s početkom ruske agresije na Ukrajinu, koja se gotovo poklopila s dvogodišnjicom proglašenja pandemije. Još jednom u vrlo kratkom vremenu globalno gospodarstvo i svijet općenito suočili su se s teško predvidivim scenarijem.

U takvim okolnostima Zagrebačka burza u ožujku 2022. obilježila je 30 godina od prve transakcije te započela i dovršila velik broj projekata namijenjenih unaprjeđenju usluga tržišta kapitala ne samo u hrvatskoj već i u regiji.

Godina je bila obilježena brojnim događanjima koja su okupila oko tisuću pojedinaca. Zagrebačka i Ljubljanska burza održale su dva izdanja svojih investicijskih konferencija, na kojima se okupilo oko 300-tinjak sudionika, uključujući analitičare i investitore iz regije, ali i iz Austrije, Češke, Estonije, Njemačke, Poljske, Španjolske, Turske, Velike Britanije, Sjedinjenih Država i Japana. Uz to, Zagrebačka burza organizirala je i samostalni webcast namijenjen predstavljanju društava primarno iz Vodećeg tržišta, ali i drugih tržišnih segmenata.

Zagrebačka burza i ove godine bila je među više od 100 svjetskih burzi na kojima je simboličkim zvukom zvana označen početak trgovanja povodom Međunarodnog dana žena. Tom prilikom odaslane su ključne poruke vezano uz položaj žena, posebice o ulozi koju poslovni i financijski sektor može imati u osnaživanju žena kao važnog globalnog cilja održivog razvoja.

U sklopu napora da se financijske teme dodatno približe široj publici, u prvom polugodištu objavljena je nova edicija trodijelnog videoformata Zagrebačke burze pod nazivom "ZSE Stock Talk", pokrenutog godinu ranije, gdje možemo čuti što istaknuta imena iz svijeta financija, ekonomije, tržišta kapitala i sl. kažu o aktualnostima iz tih područja.

Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga, Središnje klirinško depozitarno društvo i Zagrebačka burza u lipnju su održali 13. godišnju edukaciju namijenjenu društvima čiji su vrijednosni papiri uvršteni na uređeno tržište Zagrebačke burze, na kojoj je sudjelovalo više od 110 predstavnika izdavatelja.

Ovogodišnja konferencija „Izazov promjene“, najznačajnija financijska konferencija u Hrvatskoj i regiji koju od 2012. suorganiziraju Zagrebačka burza i Udruga društava za upravljanje mirovinskim fondovima i mirovinskih osiguravajućih društava, ove je godine okupila rekordnih gotovo 450 sudionika i održana je po prvi put u Dubrovniku.

Akademija Zagrebačke burze kao najveći pružatelj usluga financijske edukacije u Hrvatskoj i regiji obilježila je dvanaestu godinu svog poslovanja – do sada je kroz Akademijine edukacije prošlo više od 10.000 polaznika, razvijeno je ukupno gotovo stotinu različitih programa te organiziran niz besplatnih predavanja za mlade, koje je poslušalo više od 5.000 pojedinaca. Uz to, Akademija se devetu godinu

ZAGREBAČKA BURZA U 2022. GODINI

ZAGREBAČKA

BURZA

Zagreb Stock Exchange

zaređom uključila u obilježavanje Svjetskog tjedna novca, u kojem je u svijetu od utemeljenja tog događanja sudjelovalo više od 53 milijuna djece i mladih, dok su aktivnosti Akademije povodom Tjedna novca do sad okupile više od 1.000 učenika i studenata iz cijele Hrvatske i inozemstva.

Godina je donijela dva uvrštenja dionica na uređeno tržište (Mon Perin d.d. i Quattro logostika d.d.) te šest uvrštenja s osnove dokapitalizacije, kao i uvrštenje pet obveznica. Poseban novitet na tržištu bilo je uvrštenje prve „zelene“ obveznice, koju su izdala Meritus ulaganja d.d.

U tehnološkom smislu tijekom godine odraćen je velik broj projekata namijenjenih dodatnom unaprjeđenju kvalitete usluga tržišta kapitala ne samo na hrvatskom već i na slovenskom tržištu. Uz dvije nadogradnje trgovinskog sustava i intenzivno korištenje tehnologije u svrhu razvoja poslovanja, dodatno je unaprjeđivan LEI servis, a interno je razvijen sustav za nadzor. Pritom je Zagrebačka burza djelovala i kao pružatelj raznih tehnoloških usluga Ljubljanskoj burzi, primarno vezano uz razvoj novih izvještaja, migraciju povijesnih podataka te integraciju raznih servisa obje burze.

LEI servis Zagrebačke burze godinu je zaključio s gotovo 1800 oznaka pod upravljanjem, dok je kvaliteta servisa prema ocjeni Global LEI fondacije ocijenjena s izuzetno visokih 99-100% uspješnosti prema kriterijima koje propisuje ta organizacija.

Nastavljen je i daljnji razvoj Progress tržišta, jednog od prvih europskih tzv. SME Growth Marketa, te Funderbeam South-East Europea, kompanije usmjerene na financiranje kompanija u ranoj fazi razvoja, putem kojeg je kroz dosadašnje kampanje prikupljeno gotovo 10 milijuna eura za hrvatske startupove.

Tijekom godine Zagrebačka burza u nekoliko je navrata stjecala udjele u Makedonskoj burzi te u konačnici s 29,98% udjela postala najveći dioničar u toj regionalno važnoj burzi. Dvije burze već dugi niz godina vrlo uspješno surađuju na različitim područjima, razmjenjujući znanje, iskustvo i najbolje prakse s ciljem povećanja vidljivosti regionalnog tržišta na globalnoj investicijskoj karti.

Većina godine bila je snažno obilježena pripremama za uvođenje eura, ne treće već zapravo četvrte valute u povijesti poslovanja Burze. Naime, kako je Burza upisana u sudske registre u srpnju 1991., u tom trenutku vrijedeća valuta još je uvijek bio jugoslavenski dinar. Uvođenje kune 1994. poklopilo se i s prvim uzletom Zagrebačke burze - te 1994. Burza uvodi prvi elektronički trgovinski sustav i doživljava pojačani interes javnosti za tržište kapitala.

Vjerujemo da će eliminacija valutnog rizika odigrati važnu ulogu u potencijalnom porastu interesa za naše tržište, ojačati povjerenje ulagatelja te dati našem tržištu priliku za poboljšanje svoje ulagateljske baze, uz potencijalno niže troškove financiranja. Radi se o najdubljoj formi eurointegracije, do koje je vodio niz koraka od kojih Hrvatska može imati samo koristi obzirom da je trebalo odraditi temeljitu i strukturnu pripremu od strane svih dionika. Pridruživanje eurozoni olakšava i integraciju u globalne gospodarske tokove, a "sigurnosna mreža" eurozone daje i ulagateljima određenu sigurnost da postoje dodatna rješenja u slučaju finansijskih potreba Hrvatske, pružajući još jedan zaštitni sloj našem gospodarstvu i finansijskom tržištu.

Zagrebačka burza u 2022. opravdala je poziciju regionalnog lidera te nastavila pružati visoku razinu kvalitete svojih proizvoda i usluga s ciljem jačanja kapaciteta samog tržišta i zadovoljavanja potreba dioničara, ulagatelja, izdavatelja, članova i svih drugih udjelničara za učinkovitim, transparentnim i ekonomičnim uslugama tržišta kapitala. Ništa od toga ne bi bilo moguće bez izvrsne suradnje s

ZAGREBAČKA BURZA U 2022. GODINI

ZAGREBAČKA

BURZA

Zagreb Stock Exchange

Regulatorom, članovima, izdavateljima, infrastrukturnim ustanovama tržišta kapitala i drugim dionicima.

Nesumnjivo je da će 2023. donijeti nove izazovne okolnosti, no u njih Zagrebačka burza i hrvatsko tržište kapitala ulaze jači, otporniji i robusniji kako bismo i dalje bili jedan od važnih mehanizama u službi gospodarskog rasta.

U tom smislu nastaviti ćemo razvoj svih započetih i novih projekata kako bismo kreirali okruženje u kojem će domaće kompanije imati prostora za rast i razvoj, tržište priliku za povećanje svoje vrijednosti, a time i vrijednosti domaćeg gospodarstva u cjelini.

TRGOVANJE U 2022. g.

Godina je započela odličnom trgovinskom statistikom i pozitivnom živahnošću tržišta, da bi veljača i početak ratnog sukoba u Ukrajini donijeli intenzivno trgovanje, uz korekcije indeksa i tržišne kapitalizacije. Ipak, nastavak godine donio je uglavnom pozitivan sentiment pa je godina zaključena tek -1,5%-tnom korekcijom prometa dionicama unutar knjige ponuda, dok je ukupni promet bio čak +16,5% veći nego godinu ranije. Pritom su značajan porast prometa imali ETF-ovi, kojima je trgovano +68,4% više nego u 2021.

Vrijednost tržišta mjerena tržišnom kapitalizacijom bila je korigirana, u slučaju dionica -2,6%.

Izvedbe indeksa bile su raznolike: od -8,4%, koliko je zabilježio CROBEX10, do +52,5%, koliko je pak upisao CROBEXtransport.

Međutim, generalno gledajući, naše tržište kapitala može biti zadovoljno obzirom da su domaći indeksi pali znatno manje nego najvažniji burzovni indeksi u svijetu, gdje su tržišta pretrpjela neke od najvećih minusa još od 2008. godine.